

формулює це повідомлення. Монолог моделюється в цілому, в ньому шліфується кожний вислів.

3. Писемне монологічне мовлення – це бесіда за відсутності співрозмовника, що доводить до логічного завершення усне монологічне мовлення.

Література:

1. Ананьев Б.Г. Человек как предмет познания. – Ленинград, 1968. – 399 с.
2. Выготский Л. Мышление и речь. – М.: Лабиринт, 1996. – 416 с.
3. Гумбольдт В. фон. Избранные труды по языкознанию: Пер. с нем. – 2-е изд. – М.: Прогресс, 2000. – 398 с.
4. Дубравська Д.М. Основи психології: навч. посібник. – Львів: Світ, 2001. – 280 с.
5. Жинкин Н.И. Речь как проводник информации. – М.: Наука, 1982. – 160 с.
6. Зимняя И.Я. Педагогическая психология. Учебник для вузов. – М.: Логос, 2000. – 384 с.
7. Леонтьев А.А. Психолингвистические единицы и порождение речевого высказывания. – М.: Наука, 1969. – 308 с.
8. Цветкова Л.С. Мозг и интеллект: Нарушение и восстановление интеллектуальной деятельности. – М.: Просвещение, 1995. – 304 с.

Приходько В.С.

Харківська державна академія фізичної культури

м. Харків, Україна

e-mail: fenix-1-1@inbox.ru

Інноваційні технології як впливовий чинник у викладанні української мови іноземним студентам

Основною метою навчання української мови для студентів-іноземців в умовах мовного середовища Харківської академії фізичної культури, як і у всіх вищих навчальних закладах нефілологічного профілю, слід вважати володіння студентами уміннями і навичками мовленнєвої діяльності, що досягається за допомогою комплексного підходу до підготовки спеціалістів для зарубіжних

країн, який об'єднує в собі взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей.

Отримання студентами-іноземцями вищої освіти у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації передбачає формування освіченої, культурної особистості, прищеплення студентам загальнолюдських гуманістичних цінностей, поваги до культури різних народів, зокрема культури України. Ознайомлення майбутніх спеціалістів на прикладах української культури має познайомити студентів з історією, літературою України, продемонструвати повагу до всіх культур і народів. Тому формування умінь і навичок мовленнєвої діяльності в соціально-культурній сфері має відбуватись у руслі міжкультурної комунікації, коли особистість студента сприймається як повноправний носій культурної інформації. Відповідно до вимог забезпечення міжкультурної комунікації пропонується організувати навчальний процес як процес обміну соціально-культурною інформацією за допомогою інноваційних технологій.

Мета роботи – дослідити процеси збагачення комп'ютерними неологізмами сучасної мови. Проте, зважаючи на активний і надшвидкий темп збагачення української мови неологізмами, дослідження їх словотворення, класифікації, перекладу є актуальним і своєчасним.

Українська мова – це продукт довготривалого історичного розвитку, в процесі якого мова змінюється. Змінюється картина світу, з'являються нові напрями: комп'ютерна техніка, інформаційні технології, новітні засоби комунікації – скайп, вайбер тощо.

У зв'язку з цим перед викладачами постає завдання не лише фіксувати нові слова, але й у процесі їхнього викладання досліджувати їх якості, специфіку творення і функціонування, зрозумілі іноземним студентам. Потрібно чимало часу, щоб нові слова непохитно закріпились в мові, а їх вживання було зрозумілим кожному. Адже менш ніж 10 років тому, такі вирази як: *«infection with an electronic virus»*(зараження комп'ютера вірусом) були словами з незрозумілим значенням. Тепер не виникає ніяких труднощів для їх вживання.

Не викликає заперечень, що комунікативна мета навчання є основною, оскільки й освітня й виховна цілі реалізуються за умови досягнення студентами певного рівня володіння мовою. Вона досягається шляхом формування у студентів необхідних мовних і мовленнєвих умінь у всіх видах мовленнєвої діяльності (читання, аудіювання, усне мовлення, писемне мовлення), забезпечуючи їм можливість спілкування в українському мовному середовищі (навчання, побут, культура) та здобуття спеціальності. Кінцеві цілі навчання, структуровані у вигляді конкретних поетапних завдань на кожному курсі, досягаються (частково чи цілком) протягом усього терміну навчання. Навчання в суспільно-політичній і офіційно-діловій сферах спілкування відбувається відповідно до вимог забезпечення комунікативних потреб студентів у цих сферах.

Тісна співпраця програмістів з різних країн світу породила нові лексичні одиниці з використанням елементів інших мов. Хоча основна мова «комп'ютерна мова» – англійська, проекти та програми, розроблені вченими з різних країн світу, зробили свій внесок в розвиток словникового складу сучасної української мови.

В наш час в українській мові з'являється велика кількість нових слів, особливо тих, які стосуються сфери інформаційних технологій, тому виникає необхідність їх фіксування і пояснення студенту-іноземцю, перекладу з англійської на сучасну українську. Поява їх зумовлена екстралінгвістичними факторами, такими, як постійний розвиток суспільства, техніки та технології, поява нових реалій, які потребують відображення у мові, а також і суто мовними потребами (дія закону економії мовних засобів). Процес появи неологізмів є невпинним, він присутній у кожній галузі науки та суспільства, особливо у сфері фізичної культури. Як відомо, неологізм – нове слово, словосполучення, фразеологічний зворот, що з'являються в мові у зв'язку з розвитком суспільного життя, культури, науки, техніки; новотвір («Словник іншомовних слів»). Неологізм – це термін, що має грецьке походження, дослівно перекладається як «нове слово». За його допомогою прийнято

позначати слова або їх поєднання, які нещодавно з'явилися в мові. Як правило, у розвинених мовах щорічно з'являється величезна кількість нових слівотворів, більшість з яких, однак, не закріплюються в словниках. Тільки обмежена кількість неологізмів з часом стають звичними для розуміння й отримують широке вживання, переходячи з пасивного лексичного складу в активний [1].

Очевидно, що слова сприймаються як неологізми тільки доти, доки не стають розповсюдженими, широкоживаними, звичними, після чого неологізми міцно входять у словниковий склад і вже не сприймаються як нові: *monitor* – екран комп'ютера, *монітор*, *personal computer (PC)* – персональний комп'ютер.

Так, наприклад, зараз у мережі Інтернет можна часто бачити *E-mail me/us to ...* З'ясування значення подібного неологізму не складно. Синтаксичний контекст дає можливість визначити приналежність слова до перехідних дієслів, і, знаючи значення слова *E-mail* (Електронна пошта), перекладаємо: *Надсилайте повідомлення електронною поштою за адресою*, або «*address*» (адреса інформації в комп'ютері) – «*do address*» (знайти інформацію в комп'ютері) тощо.

Різновидом скорочення є аббревіатури та акроніми, що є чи не найпродуктивнішим типом: *URL*. Слова і фрази, які найчастіше скорочують – це терміни. Наприклад, *URL* – *Universal Resource Locator* – універсальний покажчик ресурсу, який слугує стандартизованим засобом запису адреси ресурсу в мережі Інтернет.

Неологізми *blog* та *spam* утворені різними способами: *blog* – за допомогою телескопії, (*weblog*), *spam* – за допомогою аббревіації (акронімії) (*stupid person advertisement messaging*). Після асиміляції у мові слово *blog* дає велику кількість похідних: *blogger*, *blogging*, *blogmaster*, *blogocrat*, *blogroll*, *blogsphere*, *blogging business etc* – блогер,

Велика кількість неологізмів, пов'язаних з використанням комп'ютерів у побуті, утворюються за допомогою скорочення форми *tele-*, наприклад: *telepost* – місце в будинку, де знаходиться комп'ютер; *to telework*, *to telecommute* – працювати вдома, маючи комп'ютерний зв'язок з виробництвом; *telebanking* –

фінансова служба, яка дозволяє клієнту проводити банківські операції через домашній комп'ютер; teleshopping – замовлення покупок по телефону (тут мається на увазі комп'ютерна фіксація витрат і зв'язок з банком).

Наприкінці дослідження ми дійшли висновку, що бурхливий розвиток усіх сфер сучасного людського життя знайшов своє відображення в мові, особливо на лексичному рівні, у процесі збагачення комп'ютерними неологізмами сучасної української мови. Поява нових об'єктів, явищ, понять диктує необхідність поповнення лексичного складу мови новими одиницями, які взагалі є новими або ж мають цілком нові значення. Сфера інформаційних технологій є одним із найбільших джерел поповнення мови новими словами та термінами, які з'являються у певний період часу.

Література:

1. Бондаренко О. М. Нові тенденції в утворенні неологізмів комп'ютерної сфери [Електронний ресурс] / О. М. Бондаренко, А. О. Черневич // Вісник Запорізького національного університету. Філологія. – Запоріжжя, 2010. – №1. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/index.php/filologiya/79/13808-novi-tendenci%D1%97-v-utvorenni-neologizmiv-komp-yuterno%D1%97-sferi.html>

Пушкарева Е. Н.

*Харьковский национальный
университет имени В. Н. Каразина
г. Харьков, Украина*

Организация обучения английскому языку иностранных студентов подготовительных факультетов

Развитие в современных условиях межгосударственных связей, расширение сферы международных образовательных услуг высшей школы, возникновение потребностей в новых формах обучения вносят коррективы в организацию обучения иностранных граждан как на основном, так и на довузовском этапах подготовки. В связи с возросшей ролью английского языка